

Zelfregulering bij kunst en cultuurvakken in vo

Wat is zelfregulering bij kunst en cultuurvakken?

De activiteiten bij de kunst en cultuurvakken worden traditioneel onderverdeeld in receptie, (re)productie en reflectie. Er is altijd sprake van een product en een proces. Het proces toont dikwijls inclusief een planning hoe leerlingen tot bepaalde resultaten zijn gekomen.

Een leeractiviteit is gericht op zelfregulering als er aandacht is voor het opstellen van doelen, het maken van een planning en er reflectie is op het eigen handelen. Zelfregulering houdt immers in, dat de leerling zelfstandig leert handelen in de context van een bepaalde situatie, vanuit eigen doelen, motivatie en daarbij rekening houdt met de eigen capaciteiten en talenten. Hierbij is het type opdrachten van belang. Open (divergente) opdrachten stimuleren de verbeelding en geven de leerling ruimte eigen keuzes te maken in de uitvoering. Tegelijkertijd moet de opdracht een duidelijk kader bieden waarbinnen de leerling zelfstandig kan opereren. In wat grotere opdrachten leert de leerling om, individueel of samen met anderen, het proces te organiseren en plannen.

Of het nu gaat om ontwerp opdrachten, thematische opdrachten, culturele activiteiten of onderzoeksopdrachten in het kader van erfgoed: de leerling stelt zijn doelen, plant zijn aanpak in de tijd, maakt keuzes ten aanzien van materialen, middelen en een eventuele samenwerking. Hij reflecteert voor, tijdens en na de uitvoering op zijn product en zijn proces en stelt tijdig zijn plannen bij. De docent kan de leerlingen daarbij helpen door hen bewust te maken van de doelen van de opdracht en van het creatieve proces door de stappen bewust met hen door te nemen.

De leerling oriënteert zich op het onderwerp. Waar gaat het over? Wat wil ik ermee doen of maken? Wat weet ik al? Welke voorbeelden zijn er in mijn omgeving? Wat spreekt mij aan (qua onderwerp, techniek, materiaal etc.)? Kan ik de opdracht overzien? Is mijn idee haalbaar, wat heb ik eventueel nog nodig (aan materialen, hulp van een medeleerling, van de docent)? Daarna gaat hij verder onderzoek verrichten naar zowel inhoudelijke als technische aspecten om zijn verbeelding om te kunnen zetten in iets dat door hemzelf, al dan niet samen met anderen, gemaakt of beleefd kan worden. De leerling kan tijdens de ervaring of al makende zichzelf bijsturen. De aanleiding kan een creatieve impuls zijn, of omdat iets niet helemaal ging zoals bedacht. Na de uitvoering evalueert de leerling zijn handelen en het resultaat. Ook op het werk van andere leerlingen, in relatie tot de opdracht, kan een leerling op passende wijze feedback geven. Daarbij kunnen ook aspecten van zelfregulering worden betrokken. Heeft de andere leerling bijvoorbeeld zijn taak goed kunnen plannen en zijn eigen gestelde doelen kunnen realiseren?

In een creatief ontwerpproces kan zelfregulering ook betrekking hebben op het omgaan met emoties en opvattingen over eigen talenten op kunstzinnig vlak. In hoeverre denken/voelen leerlingen zich in staat om, al dan niet samen met anderen, iets uit te voeren in de gestelde tijd, in de betreffende discipline?

De docent moet zorgen dat de opdracht in elk geval in een veilige situatie plaatsvindt, binnen het bereik van de leerlingen liggen en positieve feedback geven. Ook om te stimuleren dat leerlingen doorzetten om van plan naar realisatie te komen. Soms lukt het een leerling niet om datgene wat hij in zijn hoofd heeft, (meteen) op de gewenste wijze te verbeelden. Ook komt het voor dat leerlingen de eigen mogelijkheden in eerste instantie overschatten en zichzelf hierin tegenkomen. En het kan ook voorkomen dat er botsingen in de samenwerking zijn. Het kan dan helpen met leerling(en) te reflecteren op het proces (wat wilde je, welke stappen heb je gedaan, wat gebeurde er?) en naar een oplossing te zoeken.

Bij het zelfregulerend vermogen hoort ook het vermogen een kunst- of cultuurportfolio te beheren. De docent kan met leerlingen bespreken welke processen of resultaten hierin worden vastgelegd. De leerling kan hierin eigen leerervaringen en beoordelingen verzamelen met de bijbehorende reflecties en verdere leerwensen. Een kunst- of cultuurportfolio kan daarmee ook een bewust onderdeel vormen van de ontwikkeling van het zelfregulerend vermogen.

Bronnen: <http://downloads.slo.nl/Documenten/karakteristieken-en-kerndoelen-onderbouw-vo.pdf>
www.kunstzinnigeorientatie.slo.nl

Zelfregulering in relatie tot productie en receptie

De kunstvakken kunnen op hoofdlijnen ingedeeld worden in productieve vaardigheden, receptieve vaardigheden en reflectieve vaardigheden. Tijdens het maken van een kunstzinnig werk komen deze drie overkoepelende vaardigheden alle in een wisselwerking aan de orde.

Aan de hand van onderstaand schema kan worden gewerkt aan zelfregulering binnen kunstzinnige oriëntatie. Het schema laat zich als volgt lezen. Bij zelfregulerend vermogen zijn belangrijke competenties: oriënteren, doelen stellen, strategisch plannen, zichzelf controleren en beoordelen. Ze staan in de eerste kolom. In de tweede kolom staat wat dit betekent in termen van wat een leerling moet kunnen dan wel weten. In de derde kolom zijn ter illustratie vragen opgenomen die leerkrachten aan leerlingen kunnen stellen tijdens kunstlessen, of die leerlingen zichzelf kunnen stellen. De laatste kolom geeft aan dat die vragen aan zowel productieve als receptieve activiteiten toegewezen kunnen worden.

Zelfregulerend vermogen, een voorbeeldmatig leerplankader (algemeen voor kunstvakken)

Zelfregulerend vermogen	De leerling...	De docent kan de volgende vragen stellen om zelfregulering te bevorderen	Productie (P) Receptie (R)
VOORAF			
Oriënteren	Kan een taak (onderwerp, opdracht of ervaring) in verband brengen met eerdere ervaringen.	<ul style="list-style-type: none"> • Wat weet je al over het onderwerp? • Wat weet je al over de techniek? • Welke ervaring heb je met het bezoeken van culturele activiteiten? • Wat kan je al (en wat kan je nog niet)? • Wat zou je willen kennen en kunnen? 	P R
	Kan aangeven wat het belang van een taak is voor zichzelf of voor het bereiken van een bepaald doel.	<ul style="list-style-type: none"> • Waarom spreekt dit onderwerp of deze opdracht jou aan? • Wat betekent het onderwerp voor jou? • Hoe belangrijk zijn deze kennis of vaardigheden bij het realiseren van de doelen? 	P R
	Kan de moeilijkheidsgraad van een taak of de kans op succes voor zichzelf inschatten.	<ul style="list-style-type: none"> • Wat zal je goed af gaan en waar ga je het moeilijk vinden? • Wat heb je nodig om de taak succesvol af te ronden? • Wie kan je daarbij helpen? 	P R
Doelen stellen	Kan realistische (leer)doelen formuleren.	<ul style="list-style-type: none"> • Waar ga je naar toe werken? • Hoe haalbaar schat je je leerdoelen in? • Wat wil je kennen en kunnen? • Wanneer ben je tevreden? 	P R
Strategisch plannen	Kan een realistische planning opstellen om de geformuleerde (leer)doelen te bereiken.	<ul style="list-style-type: none"> • Wat ga je doen om je doelen te realiseren? • Wat heb je nodig om een realistische planning te maken? • Hoe ga je het aanpakken? • Hoe bewaak je je planning? 	P R
	Weet dat er verschillende (leer)strategieën zijn en kan bepalen welke strategieën passen bij de geformuleerde (leer)doelen.	<ul style="list-style-type: none"> • Op welke manieren kun je je doelen bereiken? • Wat of wie heb je daarbij nodig? • Welke aanpak kies je? • Hoe stel je je op tijdens een culturele activiteit? 	P R

	Kan de (leer)omgeving structureren zodat deze het uitvoeren van de (leer)taak optimaliseert.	<ul style="list-style-type: none"> • Wie schakel je in om je te helpen? • Wat heb je nodig aan middelen en materialen? • Hoe richt je je werkplek in? • Wat moet er in je omgeving veranderen om je te helpen je doel te bereiken? 	P R
TIJDENS			
Zelfcontrole	Kan afhankelijk van de situatie en tussenresultaten (leer)strategieën en/of doelen aanpassen om zichzelf bij te sturen.	<ul style="list-style-type: none"> • Hoe leg je het proces vast? • Wanneer schakel je extra hulp in? • Hoe ontdek je of je extra hulp nodig hebt? • Is het nodig om doelen bij te stellen? Waarom wel/niet? • Weet je je op gepaste wijze te gedragen in een culturele omgeving? • Ga je op een zorgvuldige manier om met materialen en gereedschappen? • kan je op gepaste wijze reageren op werk van anderen? 	P R
Zelfbeoordeling	Kan de eigen prestatie evalueren in relatie tot de geformuleerde (leer)doelen.	<ul style="list-style-type: none"> • In welke mate vind jij dat de doelen bereikt zijn? • In welke mate vind jij dat je je passend gedragen hebt in een culturele omgeving? • In welke mate ben je op een zorgvuldige manier omgegaan met materialen en gereedschappen? • In welke mate heb je op gepaste wijze gereageerd op werk van anderen? 	P R
	Kan de eigen aanpak toelichten en de eigen prestatie daarmee in verband brengen.	<ul style="list-style-type: none"> • Hoe is het proces verlopen? Wat ging goed en wat kan beter? Hoe kwam dat? • Op welke wijze is het resultaat beïnvloed door het proces? 	P R
	Kan de eigen prestatie evalueren in relatie tot de eigen verwachtingen.	<ul style="list-style-type: none"> • Hoe tevreden ben je over het proces en het resultaat? • Voldoet het resultaat aan de verwachtingen? • Is het proces gelopen zoals je had verwacht? • Wat ging goed, wat ging minder goed? Hoe kwam dat? 	P R
	Kan de eigen prestatie toeschrijven aan zichzelf en/of aan andere factoren.	<ul style="list-style-type: none"> • Wat heb je gedaan om dit resultaat te behalen? • Wat zou je een volgende keer anders doen? • Wat adviseer je anderen die deze opdrachten ook gaan doen? • In hoeverre sta je open voor reacties van anderen? 	P R
	Kan aangeven hoe de eigen prestatie invloed heeft op een vervolgtask.	<ul style="list-style-type: none"> • Wat betekent deze ervaring voor een volgende opdracht? 	P R

Opdrachten

Onderbouw vo: selfies maken

Onderbouw vo: tableau vivant

Er is gekozen voor herkenbare voorbeelden van activiteiten die op iedere school wel plaatsvinden, waarbij leerlingen zelf doelen moeten kiezen, hun aanpak moeten plannen en organiseren, en tijdens en na de uitvoering bewust terugkijken naar de activiteit.

Selfies

Maak een selfie

Een selfie is een zelfportret. In deze opdracht ga je eerst selfies verzamelen. Niet alleen die leuke foto van jezelf maar ook zelfportretten van anderen. In de les gaan we naar de beelden kijken en deze bespreken. We gaan kijken naar het ontstaan, de gezichtsuitdrukkingen en de betekenis, naar het gebruik van materialen en de technieken.

Daarna kies je je materialen en je technieken en bedenk je wat je nodig hebt om een selfie te maken. Aan deze opdracht werken we vier lessen.

Voor de docent

Titel:	Selfies
Leergebied:	Leergebied Kunst en cultuur: discipline beeldende vormgeving
Bron:	https://kunstmeisjes.com/2016/08/16/highlight-3-meesterlijke-selfies-museum-het-rembrandthuis/
Sector:	Onderbouw vo
Vaardigheden:	Receptie (ervaren), reflecteren, <i>productie (maken)</i> en presenteren
Observatiepunten:	Is er een voldoende aantal en een gevarieerde hoeveelheid selfies verzameld? Let daarbij ook op de verscheidenheid in stijlen (van abstract tot realistisch) en op de verschillen in technieken.

Didactische principes

Om zelfregulering te stimuleren is het belangrijk om in eerste instantie veel ruimte te geven aan leerlingen. Bied hun de gelegenheid om er zelf voor te zorgen dat ze aan de materialen en informatie komen die ze nodig hebben, te bedenken wat ze willen maken en te bepalen hoe ze aan de slag gaan. Waar nodig kan worden ingegaan op specifieke vragen of worden meegedacht met leerlingen die wat meer sturing nodig lijken hebben. Geef leerlingen binnen bepaalde kaders ruimte om keuzes te maken of door hen in een vraagvorm op weg te helpen met de volgende stap in het proces.

De leerlingen oriënteren zich op de opdracht: 'maak een selfie'. Zij verzamelen selfies van niet-kunstenaars en kunstenaars door de jaren/eeuwen heen. De bespreking van de verzamelde selfies richt zich op het ontstaan, de reden selfies te maken, het gebruik van technieken en materialen, de zeggingskracht van de beelden en de verbeelding: Hoe selfie is een selfie? Hoe moeten de beelden gelezen en geïnterpreteerd worden (mediawijsheid)? Leerlingen krijgen vervolgens de opdracht binnen de beschikbare tijd een selfie te maken en zelf een keuze te maken uit een aangereikt overzicht van materialen en technieken. De duur van de opdracht (vier weken) moet leerlingen dwingen een keuze te maken voor een techniek.

Oriëntatie: verzameling van selfies, analyse van beelden (ontstaan, betekenis, realisme), keuze voor stijlen, materialen en technieken.

Onderzoeken: selfies maken en bewerken, argumentatie voor de bewerking, beargumenteerde keuze maken voor bepaalde materialen en technieken, een planning om het doel te bereiken.

Uitvoeren: welke nieuwe kennis en vaardigheden leren leerlingen (zone van naaste ontwikkeling)

Evaluëren: is de leerling tevreden over het resultaat? Kan de leerling zijn beeld waarderen en beoordelen? Wat heeft de leerling geleerd van de oriëntatie- en onderzoeksfase? Is de planning gehaald? Wat heeft de leerling geleerd aan kennis en vaardigheden?

Tips/Trucs:

Let bij de verzameling van selfies op de variatie van portretten in stijlen, materialen en technieken (etsen, tekeningen, schilderijen, (borst)beelden).

* Als in onderstaand schema gesproken wordt over 'taak' kan daar ook bedoeld worden: een activiteit, een opdracht, een ervaring.

Zelfregulering	De leerling...	Waar is de zelfregulering in de opdracht? Welke vragen kunnen door de docent en/of leerlingen worden gesteld?
VOORAF		
Oriënteren	Kan een taak* in verband brengen met eerdere ervaringen.	<ul style="list-style-type: none"> • Wat weet je al over het onderwerp? • Wat weet je al over de techniek? • Wat kan je al (en wat kan je nog niet)? • Wat zou je willen kennen en kunnen?
	Kan aangeven wat het belang van een taak is voor zichzelf of voor het bereiken van een bepaald doel.	<ul style="list-style-type: none"> • Waarom is het belangrijk beeldmateriaal te verzamelen? • Wat zijn de verschillen en overeenkomsten tussen het verzamelde materiaal?
	Kan de moeilijkheidsgraad van een taak of de kans op succes voor zichzelf inschatten.	<ul style="list-style-type: none"> • Wat zal je goed af gaan en waar ga je het moeilijk vinden? • Wat heb je nodig om de taak succesvol af te ronden? • Wie kan je daarbij helpen?
Doelen stellen	Kan realistische (leer)doelen formuleren.	<ul style="list-style-type: none"> • Waar ga je naar toe werken? • Hoe haalbaar schat je je leerdoelen in? • Wat wil je kennen en kunnen? • Wanneer ben je tevreden? • Zijn de doelen haalbaar in de tijd?
Strategisch plannen	Kan een realistische planning opstellen om de geformuleerde (leer)doelen te bereiken.	<ul style="list-style-type: none"> • Wat ga je doen om je doelen te realiseren? • Wat heb je nodig om een realistische planning te maken? • Hoe ga je het aanpakken? • Hoe bewaak je je planning?
	Weet dat er verschillende (leer)strategieën zijn en kan bepalen welke strategieën passen bij de geformuleerde (leer)doelen.	<ul style="list-style-type: none"> • Op welke manieren kun je je doelen bereiken? • Wat of wie heb je daarbij nodig? • Welke aanpak kies je?
	Kan de (leer)omgeving structureren zodat deze het uitvoeren van de (leer)taak optimaliseert.	<ul style="list-style-type: none"> • Wie schakel je in om je te helpen? • Wat heb je nodig aan middelen en materialen? • Hoe richt je je werkplek in? • Wat moet er in je omgeving veranderen om je te helpen je doel te bereiken?
TIJDENS		
Zelfcontrole	Kan afhankelijk van de situatie en tussenresultaten (leer)strategieën en/of doelen aanpassen om zichzelf bij te sturen.	<ul style="list-style-type: none"> • Hoe leg je het proces vast? • Wanneer schakel je extra hulp in? • Hoe ontdek je of je extra hulp nodig hebt? • Is het nodig om doelen bij te stellen? Waarom wel/niet?

NA		
Zelfbeoordeling	Kan de eigen prestatie evalueren in relatie tot de geformuleerde (leer)doelen.	<ul style="list-style-type: none"> • in welke mate vind jij dat de doelen bereikt zijn?
	Kan de eigen aanpak toelichten en de eigen prestatie daarmee in verband brengen.	<ul style="list-style-type: none"> • Hoe is het proces verlopen? Wat ging goed en wat kan beter? Hoe kwam dat? • Op welke wijze is het resultaat beïnvloed door het proces?
	Kan de eigen prestatie evalueren in relatie tot de eigen verwachtingen.	<ul style="list-style-type: none"> • Hoe tevreden ben je over het proces en het resultaat? • Voldoet het resultaat aan de verwachtingen? • Is het proces gelopen zoals je had verwacht? • Wat ging goed, wat ging minder goed? Hoe kwam dat?
	Kan de eigen prestatie toeschrijven aan zichzelf en/of aan andere factoren.	<ul style="list-style-type: none"> • Wat heb je gedaan om dit resultaat te behalen? • Wat zou je een volgende keer anders doen? • Wat adviseer je anderen die deze opdrachten ook gaan doen?
	Kan aangeven hoe de eigen prestatie invloed heeft op een vervolgtak.	<ul style="list-style-type: none"> • Wat betekent deze ervaring voor een volgende opdracht?

Tableau vivant

Maak een tableau vivant

Een tableau vivant is een levend schilderij, een vorm van toneel waarbij de spelers in een fraaie of karakteristieke pose zwiingend een schilderij imiteren en iets uitbeelden. Het tableau vivant is als kunstvorm een samensmelting van podiumkunst, fotografie en schilderkunst.

De opdracht is een tableau vivant te maken dat je laat fotograferen. Het bewijs bewaar je in je portfolio. Je kiest je 'spelers' met wie je een tableau vivant wilt gaan maken. Bedenk met elkaar wat je nodig hebt om dit tableau te maken.

Voor de docent

Titel: Tableau vivant
Leergebied: Leergebied kunst en cultuur: discipline beeldende vormgeving
Bronnen: http://static.digischool.nl/ckv2/bevo/av/tableaux_vivants.htm
<https://www.google.nl/search?q=tableau+vivant&biw=1536&bih=675&tbm=isch&tbo=u&source=univ&sa=X&sqj=2&ved=0ahUKEwj3pLe3ZjQAhUGtBoKHWNVAd0QsAQIKQ&pr=1.25>
Sector: onderbouw vo
Vaardigheden: Receptie (ervaren), reflecteren, *productie (maken* en presenteren

Didactische principes

Om zelfregulering te stimuleren, is het belangrijk, om in eerste instantie veel ruimte te geven aan leerlingen om zelf te zorgen dat ze aan de materialen en informatie komen die ze nodig hebben, te bedenken wat ze willen maken en zelf te bepalen hoe ze aan de slag gaan. Waar nodig kan worden ingegaan worden op specifieke vragen of worden meegedacht met leerlingen die wat meer sturing nodig lijken hebben. Dit kan door leerlingen binnen bepaalde kaders ruimte te geven om keuzes te maken of door hen in een vraagvorm op weg te helpen met de volgende stap in het proces.

Leerlingen verzamelen schilderijen waarop meerdere mensen (groepsportretten) staan afgebeeld. De resultaten worden besproken. De bespreking richt zich op de compositie, het kleurgebruik, de beeldtaal en de zeggingskracht van het beeld. Leerlingen krijgen vervolgens de opdracht van een gekozen schilderij een tableau vivant te maken en dat te presenteren. Dit doen zij in groepjes. Zij verdiepen zich in de personages, de attributen en de omgeving.

Observatiepunten: verzameling schilderijen, analyse van de beelden, planning en afspraken

Oriëntatie: verzamelen van schilderijen en een keuze maken

Onderzoeken: analyse van beelden: Wat is er te zien? Welk personage wil je zijn? Wat is de houding van dat personage? Wat is zijn/haar gezichtsuitdrukking? Wat heb je nodig om van dit schilderij een tableau vivant te maken? Hoe plan je alles in de tijd: wie doet wat? Wie maakt de foto? Wie zorgt voor de fotoapparatuur?

Uitvoeren: leerlingen maken met elkaar afspraken over de uitvoering, verdelen de taken en maken het tableau vivant. Dit betekent dat ze zich verdiepen in de personages, de houding, de gezichtsuitdrukkingen, de attributen en de omgeving. Ze maken afspraken over de rollen, de materialen,

de middelen. Wie en wat hebben ze wanneer nodig? En, wie maakt de foto als het gordijn open gaat? Wie zorgt voor de fotoapparatuur?

Evaluëren: Zijn de leerlingen tevreden over het resultaat? Kunnen de leerlingen het beeld waarderen en beoordelen? Wat hebben de leerlingen geleerd van de oriëntatie- en onderzoeksfase? Is de planning behaald? Wat heeft de leerling geleerd aan kennis en vaardigheden? Wat kan anders of beter?

* Als in onderstaand schema gesproken wordt over 'taak' kan daar ook bedoeld worden: een activiteit, een opdracht, een ervaring.

Zelfregulering	De leerling...	Waar is de zelfregulering in de opdracht? Welke vragen kunnen door de docent en/of leerlingen worden gesteld?
VOORAF		
Oriënteren	Kan een taak in verband brengen met eerdere ervaringen.	•
	Kan aangeven wat het belang van een taak is voor zichzelf of voor het bereiken van een bepaald doel.	<ul style="list-style-type: none"> • Waarom is het belangrijk beeldmateriaal te verzamelen? • Wat denk je te kunnen leren?
	Kan de moeilijkheidsgraad van een taak of de kans op succes voor zichzelf inschatten.	<ul style="list-style-type: none"> • Wat zal je goed af gaan en waar ga je het moeilijk vinden? • Wat heb je nodig om de taak succesvol af te ronden? • Wie kan je daarbij helpen?
Doelen stellen	Kan realistische (leer)doelen formuleren.	<ul style="list-style-type: none"> • Waar ga je aan werken en in welke tijd? • Hoe haalbaar schat je je leerdoelen in? • Wat wil je kennen en kunnen? • Wanneer ben je tevreden?
Strategisch plannen	Kan een realistische planning opstellen om de geformuleerde (leer)doelen te bereiken.	<ul style="list-style-type: none"> • Wat ga je doen om je doelen te realiseren? • Wat heb je nodig om een realistische planning te maken? • Hoe ga je het aanpakken? • Hoe bewaak je je planning?
	Weet dat er verschillende (leer)strategieën zijn en kan bepalen welke strategieën passen bij de geformuleerde (leer)doelen.	<ul style="list-style-type: none"> • Op welke manieren kun je je doelen bereiken? • Wat of wie heb je daarbij nodig? • Welke aanpak kies je?
	Kan de (leer)omgeving structureren zodat deze het uitvoeren van de (leer)taak optimaliseert.	<ul style="list-style-type: none"> • Wie schakel je in om je te helpen? • Wat heb je nodig aan middelen en materialen? • Hoe richt je je werkplek in? • Wat moet er in je omgeving veranderen om je te helpen je doel te bereiken?
TIJDENS		
Zelfcontrole	Kan afhankelijk van de situatie en tussenresultaten (leer)strategieën en/of doelen aanpassen om zichzelf bij te sturen.	<ul style="list-style-type: none"> • Hoe leg je het proces vast? • Wanneer schakel je extra hulp in? • Hoe ontdek je of je extra hulp nodig hebt? • Is het nodig om doelen bij te stellen? Waarom wel/niet?

slo

NA		
Zelfbeoordeling	Kan de eigen prestatie evalueren in relatie tot de geformuleerde (leer)doelen.	<ul style="list-style-type: none"> • in welke mate vind jij dat de doelen bereikt zijn?
	Kan de eigen aanpak toelichten en de eigen prestatie daarmee in verband brengen.	<ul style="list-style-type: none"> • Hoe is het proces verlopen? Wat ging goed en wat kan beter? Hoe kwam dat? • Op welke wijze is het resultaat beïnvloed door het proces?
	Kan de eigen prestatie evalueren in relatie tot de eigen verwachtingen.	<ul style="list-style-type: none"> • Hoe tevreden ben je over het proces en het resultaat? • Voldoet het resultaat aan de verwachtingen? • Is het proces gelopen zoals je had verwacht? • Wat ging goed, wat ging minder goed? Hoe kwam dat?
	Kan de eigen prestatie toeschrijven aan zichzelf en/of aan andere factoren.	<ul style="list-style-type: none"> • Wat heb je gedaan om dit resultaat te behalen? • Wat zou je een volgende keer anders doen? • Wat adviseer je anderen die deze opdrachten ook gaan doen?
	Kan aangeven hoe de eigen prestatie invloed heeft op een vervolgtask.	<ul style="list-style-type: none"> • Wat betekent deze ervaring voor een volgende opdracht?

slo